

Välkommen till

Nyhetsbrev nr 42

från Kalle Eriksson och Bjäreförlaget

I detta nr. bl.a.:

- Dags att "leva i ljuvlighet".
- Öppet Hus
- En otrolig historia
- Ny årtalsuppgift
- Ord som fått vingar

"Nu vill jag leva i ljuvlighet"

hette det i Bondepraktikan om månaden December. Ljuvligheten kunde förmodligen betyda olika saker, beroende på vem som uttalade de poetiska orden. För de starkt religiösa var det förstås budskapet om Kristi födelse. För andra var det julbordets läckerheter. För ytterligare andra var det måhända möjligheten att äntligen kunna vila under helgdagarna. Under året i övrigt var det för många magert på matbordet, och få tillfällen att kunna ge sin uttröttade kropp vila. Under julen erbjöds såväl mat som vila. Nu kunde man "leva i ljuvlighet".

I ett tidigare Nyhetsbrev konstaterade jag att November betyder den 9:e månaden. I konsekvens med detta betyder December den 10:e månaden. Allt efter den gamla romerska kalendern.

Öppet Hus

Under de senaste åren har vi haft som tradition att anordna "Öppet Hus" i vårt hem för att presentera en nyutkommen bok. Angenäma tillfällen att träffa bokintresserade och utbyta tankar om Bjäre och dess historia. Det har varit opretentiösa träffar. Många lärorika och stimulerande samtal. Jag har fått många tips. Har lärt mig mycket.

Både min fru och jag har tyckt att det var mycket trevligt att under enkla former träffa vänner och bekanta. Besökarna kommer och går efter behag. Även våra besökare tycktes trivas med den här umgängesformen.

Därför avser vi nu att fortsätta med något Öppet Hus före jul. Detta trots att jag i år inte utkommer med någon ny bok. Mina tidigare böcker kommer förstås att vara på plats. Tillfälle att komplettera julklappsdraget - till speciella priser.

Här är böckerna:

- Så blev Båstad tennis
- Bilder av ett sekel i Bjäre

- Vår Bjäre historia i bild
- Bjärebor berättar om Bjäre.

Dessutom erbjuder vi den nyutkomna Vilka kvinnor!

Är du intresserad av att komma till vårt "Öppet Hus"? Skicka ett mejl snarast, så får du info om tidpunkt mm.

Året var 1968

Rätt svar på förra brevets årtalsfråga var 1968. Året då det * .var stor demonstration mot tennismatch i Båstad. * Restaurang Strand revs, * Båstad firade 100-årsjubileet av Ludvig Nobels födelse, * .det omstridda bygget av högstadieskola i Båstad stod klart.

Bland de många inkomna rätta svaren har vår Notarius Publicus dragit en vinnare: Åke Lundberg. Grattis! Du har en valfri bok ur min produktion att hämta.

Ny uppgift: när hände detta?

Eftersom intresset för årtalsfrågan är så stort får det bli ytterligare en uppgift att fundera över. Vilket år inträffade detta?:

- Passagerarplan störtar under inflygning till Ängelholms flygplats. Många omkommer.
- Bjäre hembygdsförening arrangerar Birgit Nilsson-konsert på Tennisstadion i Båstad
- V. Karups IF presenterar ett nytt sätt att få in pengar till verksamheten. Bingo!
- Skolchefen i V. Bjäre kommun, David Rustan, avtackas efter sina många år i skolans tjänst.

Hur gick det med danskan?

I förra brevet hade jag en - lite tidig - julnöt att knäcka. Språkprov.

Danska. Hur gick det ? Här är de rätta svaren:

* Adgang=tillträde. * Bange=rädd. * Betjent=polis. * Efterår=höst.

* Forlade=lämna. * Forår=vår. * Forretning= affär,butik. *

Gentage=upprepa. * Hindbaer=hallon. * Kaffeslabberads=kafferep. * Kjole

og hvidt=frack. * Kun=bara, endast. * Lide=tycka om, gilla. *

mangel=brist. * Nederdel=kjol. * Omtrent= ungefär,cirka. * Ribs=röda

vinbär. * Snor=snöre, lina. * Stole= lita på. * Sulten=hungrig. * Tåge=

dimma.

V. Karup - hallå.

* du som har anknytning till V. Karup eller byarna där omkring. Kolla på min hemsida under rubriken Efterlysning. Där hittar du bilder med skolklasser.

(Ett par av bilderna är klara, vilket framgår på hemsidan under rubriken Blogg).

Jag behöver din hjälp med namn på eleverna. Skriv gärna dina kommentar genom att klicka på "kommentera". Då kan alla se ditt bidrag. Vill du hellre skicka uppgifterna till mig i form av ett mejl går det givetvis också bra.

En otrolig historia

Sedan en tid tillbaka tillbringar jag dagarna "tillsammans med" människorna i en liten by långt nere på den ukrainska stäppen. Inte bara de nu levande byborna. Minst lika mycket om deras förfäder. Allt ingår i förberedelserna inför en kommande föreläsning.

Jag har satt som rubrik på föreläsningen "En otrolig historia". Ju mer jag läser - och lär mig - desto mer otrolig blir historien. Det finns mycket att läsa. Jag tror inte att det finns någon by i Sverige som är så väl dokumenterad som denna. Det innebär att det finns sysselsättning för mig ytterligare några månader.

Byn där ute på den ukrainska stäppen heter Gammalsvenskby.

Det är historien om denna by det handlar om. Från 1700-talet då ca ett tusen bönder på den då svenska ön Dagö lockades/förvisades från sin ö för att anträda den långa vandringen(!) ner till den utlovade platsen vid floden Dnjepr i Ukraina. En historia fylld av svek, förföljelser, ej uppfyllda löften, krig, terror, banditers härjningar, prärieråttor, missväxt, pest... Kort sagt: ett lidandets historia. Men också en historia om uthållighet och en känsla för sin kultur och sina rötter.

Det är denna känsla för sin egen historia som gjort, att vi fortfarande kan träffa bybor i Gammalsvenskby som talar svenska, sjunger svenska psalmer på sina gudstjänster och som har kvar gamla svenska traditioner.

Ord som fått vingar

Intresset för orden och språket har fått mig intresserad av det jag kallar "ord som fått vingar" Exempelvis de "Bevingade ord" som Pelle Holm på sin tid gav oss en "bibel" om. Varifrån kommer alla de gamla talesätten. En svala gör ingen sommar... En tidningsanka... Kommer inte berget till Mohammed... Efter den betan... Att inte sälja skinnet förrän.. Nu tog fan bofinken.. Bättre en fågel i handen... Var finns denna goda cigarr.. Caesars hustru får inte ens misstänkas.. Att darra på manschetten... O heliga enfald... Fan och hans mormor.

Det finns en annan avdelning av ord som också fått vingar. Jag tänker på berömda inledningsmeningar i böcker/romaner. Meningar som blivit var mans egendom. Exempelvis Strindbergs "Han kom som ett yrväder en aprilafton med ett höganäskrus i en svängrem runt halsen"(Hemsöborna). Eller Selma Lagerlöfs "Äntligen stod prästen i predikstolen". (Gösta Berlings saga.)

Har du någon sådan favorit-inledning? Hör gärna av dig.

När det gäller bevingade ord i allmänhet räcker inte utrymmet i Nyhetsbrevet för att utveckla svaren på hur, var och när alla dessa uttryck har kommit till världen. Men: det är en spännande läsning. Det får bli hemsidan. Så fort jag hinner... Håll koll.

Har du några tips om "ord som fått vingar". Hör gärna av dig.

Utarmningen av landsbygden.

*som bl.a. tagit sig uttryck i minskad service, har jag tagit upp i tidigare Nyhetsbrev. Jag har efterlyst ett intresse från rikspolitikernas sida. Jag hade för avsikt att återkomma i ämnet här, men återigen - Nyhetsbrevet har redan hunnit bli alltför långt. Även det får tas på hemsidan.

Nyhetsbrevet.

Har du någon i din bekantskapskrets som du tror är intresserad av mina Nyhetsbrev - tipsa gärna.

Till sist

Den vanliga uppmaningen:

vill du i fortsättningen inte få mina Nyhetsbrev: meddela mig detta i ett mejl.

Vänligen

Kalle Eriksson

Bjäreförlaget

Hallavaravägen 102

269 91 Båstad

Tel. 0431-365332